

**ALUEVERKKOPALVELUN
SOPIJAPUOLTEN OIKEUDET
VASTUUT
VELVOLLISUUDET
2016**

Sisällys

1.	ALUEVERKKOSOPIMUKSEN SOVELTAMINEN	4
1.1.	Alueverkon kehittäminen	4
2.	ASIAKKAAN ALUEVERKKOLIITYNNÄT	4
3.	JÄRJESTELMÄVASTUU	4
3.1.	Järjestelmävastuun sisältö	4
3.2.	Asiakkaan sähköverkkoon liittyneet asiakkaat	5
3.3.	Sähköjärjestelmän hallinta.....	5
3.4.	Muu tarvittava tiedonvaihto	5
3.5.	Markkinainformaatio	5
4.	ALUEVERKKOPALVELUN LAATU, RAJOITUKSET JA KESKEYTYKSET	5
4.1.	Jännitteen ja taajuuden vaihtelut sähkön siirrossa	5
4.2.	Vika- ja häiriötilanteet.....	5
4.3.	Alueverkon huollot, korjaukset ja muutostyöt	6
4.4.	Avoimen toimituksen päättyminen	7
4.5.	Alueverkkopalvelun keskeyttäminen.....	7
4.6.	Sähkön käytön rajoittaminen.....	7
5.	LOISSÄHKÖ JA LOISTEHORESERVI	7
5.1.	Loissähkön käyttö	7
5.2.	Loistehoreservikapasiteetti ja sen ylläpito.....	7
6.	MITTAUKSET JA SÄHKÖN TUOTANTOILMOITUKSET	8
6.1.	Mittausten järjestäminen	8
6.2.	Mittauksen sijainti muualla kuin liittymispisteessä	8
6.3.	Mittausten laatuvaatimukset.....	8
6.4.	Tilavaraus mittaukselle.....	9
6.5.	Asiakkaan sähköverkkoa koskevat tuotanto- ja kulutusilmoitukset.....	9
7.	MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN	9
7.1.	Netotus	10
7.2.	Arvonlisävero sekä muut välilliset verot ja maksut	10
7.3.	Laskun oikaiseminen.....	10
8.	MAKSUEHDOT	10
8.1.	Maksuaika	10
8.2.	Muistutukset.....	10

8.3. Viivästyskorko.....	10
8.4. Maksuvelvollisuuden laiminlyönti	11
9. MAKSUJEN JA EHTOJEN TARKISTUKSET.....	11
9.1. Viranomaisten toimenpiteet.....	11
9.2. Epäsuhteen poistaminen	11
10. VAHINGONKORVAUKSET.....	12
10.1. Yleiset edellytykset	12
10.2. Vahingonkorvaus Asiakkaalle	12
10.3. Vahingonkorvaus Asiakkaan asiakkaalle.....	12
10.4. Asiakkaan vahingonkorvausvelvollisuus	13
10.5. Muu vastuu	13
11. YLIVOIMAINEN ESTE	13

1. ALUEVERKKOSOPIMUKSEN SOVELTAMINEN

Tätä alueverkkosopimuksen liitteen sopijapuolten oikeuksia, vastuita ja velvollisuuksia sovelletaan täydentämään Alueverkkopalveluehtoja (AVPE 2006) siirrettäessä sähköä alueverkossa ja ne ovat kiinteä osa Asiakkaan ja EPA:n (Sopijapuolet ja kumpikin erikseen Sopijapuoli) välistä alueverkkosopimusta (Sopimus).

Alueverkkosopimus ja sen liitteet ovat voimassa toistaiseksi ja niitä päivitetään tarvittaessa olosuhteiden muuttuessa. Alueverkkopalveluehdoissa viitatu ohjeet, tekniset ehdot ja EPA:n yhteystiedot on julkaistu EPA:n internetsivuilla.

1.1. Alueverkon kehittäminen

EPA kehittää alueverkkoa ja siirtoyhteyksiä muihin yhteen liitettyihin sähköverkkoihin ennakoitujen siirtotarpeiden ja kansallisten kriteereiden pohjalta vaadittavia suurjännitteisen jakeluverkon mitoitusperiaatteita sekä suunnittelukäytäntöjä.

Alueverkon kehittämisen lähtökohtina ovat asiakkaiden tulevat tarpeet, käyttövarmuuden ylläpitäminen, kustannustehokkuus ja verkon ikääntymisen hallinta.

Alueverkon verkkosuunnittelun ylläpitämistä varten Asiakas toimittaa EPA:n pyynnöstä sähkön kulutus- ja tuotantoennusteet liittymispisteidensä osalta. EPA sitoutuu säilyttämään luottamukselliset tiedot huolellisesti eikä luovuta niitä kolmansille osapuolille.

2. ASIAKKAAN ALUEVERKKOLIITYNNÄT

Asiakkaan alueverkkoliitynnät suunnitellaan yhteistyössä Asiakkaan kanssa. Uusista liitynnöistä sovitaan liittymissopimuksella, jossa on määritelty liityntää koskevat sopijapuolten väliset oikeudet, vastuut ja velvoitteet sekä omistusraajat.

Liittymissopimukseen kuuluvissa EPA:n yleisissä liittymisehdoissa (ALE 2006) on määritelty sähköverkkoon liitettävien sähkölaitteistojen yleiset tekniset vaatimukset. Lisäksi sähköverkkoon liitetyn voimalaitoksen tulee täyttää Fingridin voimalaitosten järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Nämä ehdot ja vaatimukset koskevat myös Asiakkaan sähköverkkoon liittyneitä sähkölaitteistoja ja voimalaitoksia.

Liittymistapa vaikuttaa sähköverkon käytettävyyteen ja käyttövarmuuteen. Liittymistapa ja -paikka kantaverkkoon määritellään tapauskohtaisesti ottamalla huomioon tekniset vaihtoehdot, toteutuskustannukset sekä ympäröivän alueverkon käyttövarmuus ja siirtokyky. Liitynnän toteutustavaksi valitaan kokonaiskustannuksiltaan teknistaloudellisesti edullinen ja käyttövarma ratkaisu ympäristö- ja maankäyttönäkökohdat huomioon ottaen. Uutta liityntää ja sitä ympäröivää sähköverkkoa on pystyttävä käyttämään ja kunnossapitäämään turvallisesti, eikä se saa kohtuuttomasti heikentää alueverkon ja muiden liityntöjen käytettävyyttä.

Mikäli alueverkkoa joudutaan vahvistamaan Asiakkaan uusiin tai olemassa oleviin liittymispisteisiin suoraan tai välillisesti liittyvän sähkön tuonnin tai viennin, poikkeuksellisen suuren sähkön tuotannon tai kulutuksen kasvun tai muun syyn vuoksi, kustannusten korvaamisesta sovitaan erikseen Sopijapuolten kesken.

3. JÄRJESTELMÄVASTUU

3.1. Järjestelmävastuun sisältö

Fingrid vastaa järjestelmävastaavana sähkömarkkinalain ja järjestelmävastuuasetuksen mukaisesti Suomen sähköjärjestelmästä.

3.2. Asiakkaan sähköverkkoon liittyneet asiakkaat

EPA on velvollinen huolehtimaan sähköverkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyvien asiakkaiden kanssa siitä, että näiden sähköverkot ja niihin liittyvät sähkölaitteistot täyttävät yleiset liittymisehdot (YLE), ja että nämä asiakkaat noudattavat Fingridin järjestelmävastuun nojalla antamia ehtoja sekä muita Sopimuksessa edellytetyjä ehtoja ja ohjeita. Tämä sama velvollisuus koskee myös EPA:n asiakkaan asiakkaita.

3.3. Sähköjärjestelmän hallinta

EPA ylläpitää ja käyttää hallitsemaansa alueverkkoa ja hallitsemiaan siirtoyhteyksiä toisiin sähköverkkoihin noudattamalla muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa sovittuja periaatteita ja sähkömarkkinaviranomaisen myöntämän verkkoluvan ehtoja.

EPA:n suurjännitteistä jakeluverkon tilaa valvotaan EPA:n ja Empower IM:n välisellä sopimuksella Empower IM:n käytönvalvontajärjestelmällä, jossa on tietoja myös EPA:n sähköverkkoon liittyneiden Asiakkaiden verkoista siltä osin kuin se on tarpeellista käyttövarmuuden ylläpitämiseksi. Reaaliaikaiset mittaus- ja tilatiedot tulee toimittaa EPA:lle ennen uuden voimalaitoksen tai sähköaseman liittämistä sähköverkkoon, jotta se voi ne välittää Fingridille. Mikäli Asiakas ei täytä velvoitettaan reaaliaikaisen tiedonvaihdon toteuttamisesta, EPA järjestää reaaliaikaisen tiedonvaihdon ja veloittaa Asiakkaalta Asiakkaan osuuden aiheutuneista kustannuksista.

3.4. Muu tarvittava tiedonvaihto

Asiakas raportoi EPA:lle vähintään viiden vuoden välein Asiakkaan alueverkkoon ilman suojalaitteita liittyvän 110 kV verkon huoltotoimenpiteistä mukaan lukien johtoalueella ja sen läheisyydessä kasvavan puuston käsittelyn.

3.5. Markkinainformaatio

Fingrid julkaisee sähkömarkkinainformaatiota lakisääteisten velvoitteiden ja Sähkömarkkinatiedon julkaisuun liittyvän asetuksen sovellusohjeen mukaisesti. EPA:n tulee noudattaa sitä itse sekä huolehtia siitä, että EPA:n sähköverkkoon liittyneet Asiakkaat ja kolmannet osapuolet täyttävät markkinainformaation julkaisemiseen liittyvät lakisääteiset velvoitteet.

4. ALUEVERKKOPALVELUN LAATU, RAJOITUKSET JA KESKEYTYKSET

4.1. Jännitteen ja taajuuden vaihtelut sähkön siirrossa

Fingridin ylläpitämä kantaverkon laaturaportti kuvaa sähkön laatua Suomessa yleensä, jännitteen ja taajuuden vaihtelua sekä laatutasoa, johon Asiakkaiden tulee varautua. Jos EPA:n Asiakas tarvitsee keskeytyksetöntä sähköä tai yleistä parempaa sähkön laatua, Asiakkaan tulee varmistaa tämä omilla järjestelmillään.

4.2. Vika- ja häiriötilanteet

Fingrid huolehtii Suomen sähköjärjestelmää koskevien vakavien häiriöiden selvittämisestä ja järjestelmän palauttamisesta normaalitilaan. Tämän sopimuksen Sopijapuolet noudattavat Fingridin Sähköjärjestelmän vakavien häiriöiden selvittämisen yleisohjeen periaatteita. Yhteistoiminnan kehittämiseksi Asiakas toimittaa voimassa olevan suurhäiriötä koskevan oman ohjeensa EPA:lle sähköisesti sekä häiriönselvityksestä vastaavan valvomon tai henkilön yhteystiedot.

Sopijapuolet ilmoittavat toisilleen mahdollisimman pian vioista ja häiriöistä, joista on vaikutusta alueverkon käyttöön ja käynnistävät häiriöpaikan erottamis- ja turvaamistoimenpiteet välittömästi häiriön ilmaannuttua.

Sopijapuolilla on oikeus irrottaa sähkölaitteistonsa sähköverkosta tai irrottautua sähköverkosta ilman ennakkovaroitusta sähköverkon vika- ja häiriötapauksissa tai niiden ennalta ehkäisemiseksi.

Mikäli sähköjärjestelmässä tai sähköverkkoon liitetystä sähkölaitteistosta havaitaan sähköjärjestelmän käyttöä haittaavia vikoja tai puutteita ja niiden poistaminen viivästyy olennaisesti, EPA:lla on oikeus rajoittaa Asiakkaan verkkopalvelua tai keskeyttää se kokonaan.

Asiakas ilmoittaa tai velvoittaa sähköntuottajan ilmoittamaan Fingridille sähköverkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden yli 50 MW voimalaitosyksiköiden häiriöistä kymmenen minuutin kuluessa häiriön alkamisesta. Fingridillä on erikseen pyydettyä oikeus saada myös tätä pienempien voimalaitosyksiköiden tiedot huolto- ja häiriötilanteissa. Asiakas ilmoittaa ensi tilassa tuotantokeskeytyksen keston tarkentumisesta.

4.3. Alueverkon huollot, korjaukset ja muutostyöt

Sopijapuolet suunnittelevat yhteistyössä siirtokeskeytyksiin liittyvät järjestelyt ja huolehtivat toimenpiteiden toteutuksesta. Tavoitteena on, että siirtokeskeytyksistä aiheutuu sopijapuolille mahdollisimman vähän haittaa. Sopijapuolet toimittavat toisilleen siirtokeskeytysten suunnittelun ja kytkennänjohtajien yhteystiedot. Kumpikin sopijapuoli vastaa omista siirtokeskeytyskustannuksistaan.

Fingrid laatii ja ylläpitää kantaverkon siirtokeskeytyssuunnitelmaa. Asiakas ilmoittaa EPA:lle siirtokeskeytyssuunnitelman, joista EPA kokoaa ja ilmoittaa kantaverkkoon kohdistuvat ja kantaverkon käyttöön vaikuttavat siirtokeskeytykset Fingridille. Fingrid toimittaa Asiakasta koskevat siirtokeskeytyssuunnitelmat Asiakkaalle kuluvan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Sopijapuolet ilmoittavat toisilleen EPA:n alueverkon käyttöön vaikuttavat nimellisjännitteeltään vähintään 110 kV sähköverkkonsa alustavat siirtokeskeytystarpeet ja poikkeukselliset käyttötilanteet vuosittain marraskuun loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden osalta. Sopijapuolet ilmoittavat toisilleen välittömästi tiedossaan olevista siirtokeskeytysmuutoksista ja poikkeuksellisista käyttötilanteista.

Asiakas ilmoittaa tai velvoittaa sähköntuottajan ilmoittamaan Fingridille sähköverkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden yli 50 MW voimalaitosyksiköiden huoltoajankohdat. Fingridillä on oikeus saada erikseen pyydettyä myös tätä pienempien voimalaitosyksiköiden tiedot. Huoltoajankohdat ilmoitetaan vuosittain marraskuun loppuun mennessä seuraavan kalenterivuoden osalta. Asiakas ilmoittaa välittömästi mahdollisista muutoksista ilmoittamiinsa huoltoajankohtiin. Erikseen pyydettyä Asiakkaan on ilmoitettava sähköverkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden voimalaitosten tuotantosuunnitelmat Fingridille.

EPA:lla on oikeus rajoittaa tai keskeyttää alueverkkopalvelu sähköverkkonsa huollon, korjauksen, muutostyön, tarkastuksen, testauksen tai muiden vastaavien toimenpiteiden vuoksi. EPA ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon Asiakkaan tarpeet keskeytyksen ajankohtaa määritettäessä.

Edellä mainittujen aikataulujen lisäksi eurooppalainen lainsäädäntö ja verkkosäännöt voivat vaikuttaa joidenkin siirtokeskeytysten suunnitteluun. Mikäli lainsäädäntö tai verkkosäännöt edellyttävät edellä määritellystä poikkeavaa suunnittelua, tällöin noudatetaan lainsäädäntöä tai verkkosääntöjä.

4.4. Avoimen toimituksen päättyminen

Asiakkaalla tulee olla yksi avoin sähkötoimittaja. Asiakkaan avoimen toimittajan vaihtumisesta tai uudesta toimittajasta on ilmoitettava vähintään neljätoista (14) päivää ennen avoimen toimittajan sopimuksen päättymistä. Jos Asiakkaan avoin toimitussopimus päättyy ja EPA:lla ei ole ilmoitettu uudesta avoimesta toimittajasta 14 päivää ennen avoimen toimituksen päättymistä, EPA:lla on oikeus keskeyttää Asiakkaan alueverkkopalvelu välittömästi.

4.5. Alueverkkopalvelun keskeyttäminen

EPA:lla on oikeus keskeyttää Asiakkaan sähkön siirto, jos Asiakas olennaisesti laiminlyö maksuvelvoitteensa EPA:lle tai on muuten olennaisesti laiminlyönyt alueverkkosopimukseen perustuvat velvollisuudet.

4.6. Sähkön käytön rajoittaminen

Fingridillä on oikeus järjestelmävastaavana sähköjärjestelmän toimivuuden ollessa uhattuna rajoittaa Asiakkaiden suoraa tai välillistä sähkön käyttöä, sähkön tuotantoa, sähkön tuontia tai sähkön vientiä ottamalla huomioon yhteiskunnan yleiset elintärkeät toiminnot mahdolliset viranomais määräykset, voimassa olevat tehopulan hallintaa ja vakavien häiriöiden selvittämistä koskevat suunnitelmat ja velvoitteet sekä vallitsevat olosuhteet. Sopijapuolet noudattavat Fingridin ylläpitämää kantaverkon tehopulaohjetta. Ohjeistuksen kehittämiseksi ja yhteensovittamiseksi Asiakas toimittaa voimassa olevan tehonrajoitussuunnitelmansa sähköisesti EPA:lle.

5. LOISSÄHKÖ JA LOISTEHORESERVI

5.1. Loissähkön käyttö

EPA toimittaa ja vastaanottaa loissähköä ilman erillistä korvausta tunneittain liittymispistekohtaisesti määritetyn loissähkökkunan mukaisesti. Loissähkön toimituksessa ja laskutuksessa noudatetaan Loissähkön toimituksen ja loistehoreservin ylläpidon sovellusohjetta. EPA:n loissähkön toimitusvelvoitteet ovat voimassa alueverkon normaalin käyttötilanteen aikana.

Asiakkaan loissähkön oton ja annon tuntikeskitehoa seurataan liittymispisteittäin. Mikäli liittymispistekohtainen loissähkön käyttö ylittyy, EPA:lla on oikeus laskuttaa ylityksen aiheuttanutta liittymispisteen haltijaa liitteen 2 palveluhinnoittelun mukaisesti.

EPA raportoi Asiakkaalle liittymispistekohtaisesti loissähkön käytöstä kuukausittain verkkopalvelun laskutuksen yhteydessä.

5.2. Loistehoreservikapasiteetti ja sen ylläpito

Yli 10 MW generaattorin on tuettava loistehoreservein sähköjärjestelmän jännitettä voimalaitosten ja sähköverkon vika- ja häiriötilanteissa sekä erikseen sovittaessa lyhytaikaisesti voimalaitosten sekä sähköverkon korjaus- ja huoltotilanteissa. Yli 10 MW generaattoreiden loistehon tuotantokyvyn tulee vastata Fingridin antamia jännitteen ja loistehon ohjearvoja.

Nimellisjännitteeltään 110 kV sähköverkkoon liittyneissä ja kooltaan yli 10 MW generaattoreissa tulee generaattorin verkossa ollessa varata kantaverkon loistehoreserviksi puolet sen loissähkön tuotantokyvystä sekä sisäänottokyvystä generaattorijännitetasolla mitattuna. Asiakas velvoittaa myös sähköverkkoonsa mahdollisesti liittyneen kolmannen osapuolen noudattamaan generaattorin loistehoreservin ylläpitovelvoitetta.

Loistehoreservikapasiteetti ja sen ylläpito on veloitte pohjainen ja perustuu voimassa oleviin voimalaitosten järjestelmäteknisiin vaatimuksiin (VJV). Loistehoreservikapasiteetin ylläpidosta ja loistehoreservin tuottamisesta ei siten makseta korvausta.

6. MITTAUKSET JA SÄHKÖN TUOTANTOILMOITUKSET

6.1. Mittausten järjestäminen

EPA vastaa liittymispisteen kautta siirtyvän sähköenergian mittaamisesta, tarvittavien mittausten järjestämisestä sekä mittausten ylläpidosta. Mittaus voi sijaita liittymispisteessä tai myös muualla Asiakkaan tai EPA:n verkossa, mikäli mittausta ei voida kohtuudella järjestää suoraan liittymispisteessä.

Asiakas ilmoittaa EPA:lle viipymättä sellaisista verkon tai voimalaitoksen rakennushankkeista, kytkentämuutoksista tai vioista, jotka edellyttävät mittausmuutosta, mittauslukemien korjaamista tai laskennallisten mittauslukemien muodostamista.

6.2. Mittauksen sijainti muualla kuin liittymispisteessä

Mikäli mittaus on Asiakkaan sähköverkossa, liittymispisteen ja mittauspaikan väliset tuntikohtaiset siirto- ja muuntohäviöt sisältyvät EPA:n sähkötaseeseen. Mikäli mittaus on EPA:n sähköverkossa muualla kuin Asiakkaan liittymispisteessä, häviöt sisältyvät Asiakkaan sähkötaseeseen.

EPA laskee liittymispisteen ja mittauspaikan väliset tuntikohtaiset häviöt johto- ja muuntajavakioiden sekä mitattujen tuntienergioiden avulla. Laskennalliset häviöt lisätään tai vähennetään mittaus tuloksesta siten, että liittymispisteessä siirretty sähkömäärä saadaan laskutuksen perusteeksi.

Asiakas vastaa annettujen muuntajatietojen oikeellisuudesta ja tietojen päivittämisestä. Mikäli ilmoitetuissa muuntajatiedossa on merkittäviä virheitä, Sopijapuolet sopivat pidemmän aikajakson takautuvasta korjauksesta, kuitenkin enintään kuluvan vuoden alusta lukien.

6.3. Mittausten laatuvaatimukset

Mittalaitteistoissa ja niiden asennuksessa sovelletaan sähkökaupan mittauksissa yleisesti noudatettavaa kulloinkin voimassa olevaa julkista sähkökaupan tiedonvaihdon menettelyohjetta. Sopijapuolet ovat velvollisia ilmoittamaan toisilleen viivytyksettä mittalaitteissa havaitsemistaan vioista ja muista asianomaisten standardien salliman arvon ylittävistä mittausvirheistä sekä ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin havaittujen vikojen ja virheiden poistamiseksi.

6.4. Tilavaraus mittaukselle

Mikäli mittalaitteet sijaitsevat muualla kuin EPA:n tiloissa, Asiakas varaa omilta tai sähköverkkoonsa liittyneiltä kolmannen osapuolen sähköasemilta riittävät tilat mittalaitteille liittymispisteessä siirtyvän sähköenergian mittausta varten ja järjestää mittamuuntajat johdotuksineen ja tarvittavine liitännöineen sekä varmennetun apusähkösyötön. Asiakkaan on järjestettävä EPA:n tai tämän palvelutoimittajan edustajalle veloituksetta pääsy sähköasemalle.

6.5. Asiakkaan sähköverkkoa koskevat tuotanto- ja kulutusilmoitukset

Asiakas toimittaa EPA:lle voimalaitostensa ja sähköverkkoonsa tai sähköverkkonsa kautta liittyneiden voimalaitosten edellisen vuorokauden nettotuotantotiedot tuntisarjoina käyttövuorokautta seuraavana arkipäivänä.

EPA käyttää taseselvitykseen toimitettuja voimalaitosten sähkön tuntitietoja alueverkkolaskutukseen. Asiakkaan tuotantoilmoitukset on lähetettävä sähkökaupan tiedonvaihdon menettelyohjeissa määritellyllä tavalla. Voimalaitosten tuotantotietojen tulee olla hyväksyttävästi vahvistettuna viimeistään kolmantena arkipäivänä laskutusjakson päättymisestä.

Alueverkkolaskutuksessa ei oteta huomioon nimellisteholtaan alle 1 MW generaattoreita tai voimalaitoksia, jotka eivät ole mukana valtakunnallisessa taseselvityksessä.

Voimalaitoksen nettotuotanto määritetään vähentämällä bruttotuotannosta kauppa- ja teollisuusministeriön 11. huhtikuuta 2003 antaman asetuksen nro 309, tai sitä korvaavan, mukainen tuntimitattu omakäyttöenergia. Fingridin EPA:lle esittämän pyynnön perustella Asiakas toimittaa EPA:lle nettotuotannon määräyksessä käytetyt omakäyttöenergian mittaus- ja laskentaperusteet.

Asiakas toimittaa pyydettyä EPA:lle vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellistä vuotta koskevat tiedot omien sekä sähköverkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden sähköverovelvollisten valmisteverolain perusteella tekemien ilmoitusten mukaisista voimalaitoskohtaisista sähköntuotannon ja omakäyttöenergian kokonaismääristä. Asiakas vastaa annettujen voimalaitostietojen oikeellisuudesta ja tietojen päivittämisestä.

Tuotantoilmoitusten oikaisut tehdään takautuvasti kuuden (6) kuukauden ajalta. Oikaisua ei tehdä, mikäli korvattava määrä on alle sata (100) euroa. Mikäli ilmoitetuissa tuotantotiedossa on merkittäviä virheitä, Asiakas ja EPA sopivat pidemmän aikajakson takautuvasta korjauksesta kuitenkin enintään kolmen (3) vuoden ajalta.

Sähköverkon ja siirtokeskeytysten suunnittelua varten Asiakas toimittaa EPA:lle pyydettyä 110 kV verkkoonsa tai verkkonsa kautta liittyneiden asiakkaiden 110 kV verkkoon liittyvät kulutusmittaukset sekä muut rajapistemittaukset tuntisarjoina sähkökaupan tiedonvaihdon menettelyohjeissa määritellyllä tavalla.

7. MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Asiakas maksaa sähkön siirrosta alueverkossa Sopimuksen mukaiset maksut kuukausittain EPA:n lähettämän laskun mukaisesti. Asiakkaan maksujen perusteena käytettävät mittaukset on esitetty Sopimuksen liitteessä 3.

EPA ilmoittaa Asiakkaalle seuraavaa vuotta koskevat sähkön siirron yksikköhinnat perusteluineen vuosittain marraskuun loppuun mennessä. Mikäli EPA:n tulot tai menot poikkeavat merkittävästi hinnoittelun perusteluissa esitetystä tasosta, yksikköhintoja

voidaan tarkistaa myös muuna ajankohtana ilmoittamalla siitä Asiakkaalle vähintään kolme kuukautta etukäteen.

7.1. Netotus

Mikäli Asiakkaalla on useita liittymispisteitä kytkinlaitoksen samassa kiskossa, alueverkosta ottomaksun ja alueverkkoonantomaksun perusteena oleva energiamäärä on näiden liittymispisteiden tuntikohtaisten pätö- ja loistehoenergiamäärien nettosumma.

7.2. Arvonlisävero sekä muut välilliset verot ja maksut

Sopimuksessa mainittujen maksujen lisäksi Asiakas maksaa EPA:lle kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron sekä Sopimuksen määrittelemään sähkön siirtoon kohdistuvat mahdolliset muut EPA:lle määrätyt välilliset verot ja viranomaisten määräämät maksut.

7.3. Laskun oikaiseminen

Mikäli mittalaitteistosta tai muusta syystä todetaan aiheutuneen suurempi mittausvirhe kuin 2 %, virheestä kärsineellä Sopijapuolella on oikeus vaatia kantaverkkolaskutuksen oikaisua. Oikaisun suuruus määritetään käytettävissä olevien mittautustietojen ja tarvittaessa ulkopuolisen asiantuntijan avulla oikaisua vaatineen Sopijapuolen lukuun. Jos oikaisu on aiheellinen, virheestä vastuussa oleva Sopijapuoli vastaa kustannuksista.

EPA ja Asiakas sopivat pidemmän aikajakson takautuvasta korjauksesta enintään kolmen (3) vuoden ajalta. Jos mittausvirheen syntymisajankohtaa ei voida luotettavasti määrittää, oikaisua ei tehdä ilman erityistä syytä pidemmältä kuin kuuden (6) kuukauden jaksolta. Oikaisua ei myöskään tehdä, mikäli korvattava määrä on alle sata (100) euroa. Laskutuksen oikaisun lisäksi kumpikaan Sopijapuoli ei ole tämän sopimuksen perusteella velvollinen korvaamaan toiselle mittausvirheen takia syntyneitä korkokustannuksia tai muita kustannuksia.

8. MAKSUEHDOT

8.1. Maksuaika

Asiakas maksaa Sopimuksen mukaiset maksut kuukausittain EPA:n lähettämän laskun mukaisesti. Maksuaika on neljätoista päivää. Eräpäivä merkitään laskuun. Mikäli laskutus viivästyy Asiakkaasta johtuvasta syystä, maksuaikaa lyhennetään viivästystä vastaavasti. Mikäli laskutus viivästyy Asiakkaasta johtuvasta syystä enemmän kuin neljätoista (14) päivää, Asiakas maksaa ylittävältä ajalta kohdan 2.3 mukaisen viivästyskoron.

8.2. Muistutukset

Asiakas tekee laskua koskevat muistutukset viivytyksettä kirjallisesti. EPA tarkistaa laskun ja lähettää Asiakkaalle tarvittavan oikaisulaskun viivytyksettä. Muistutus ei vapauta Asiakasta maksuvelvollisuudesta eräpäivänä, ellei Sopijapuolten kesken ole toisin sovittu.

8.3. Viivästyskorko

Jos Asiakkaan maksusuoritus viivästyy eikä lasku ole oleellisesti virheellinen, Asiakas maksaa EPA:lle laskun eräpäivästä suorituksen saapumispäivään laskussa mainittua vuotuista viivästyskorkoa, joka on kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen viivästyskorko.

8.4. Maksuvelvollisuuden laiminlyönti

Jos Asiakkaan maksusuoritus myöhästyy laskun eräpäivästä, EPA lähettää asiakkaalle kirjallisen maksumuistutuksen. Jos EPA ei ole saanut maksusuoritusta viikon kuluessa maksumuistutuksesta, EPA:lla on oikeus lähettää Asiakkaalle kirjallinen varoitus sähkönsiirron keskeyttämisestä. EPA:lla on oikeus lähettää asiakkaalle varoitus myös, mikäli asiakas on toistuvasti laiminlyönyt laskujen maksun eräpäivänä. Varoituksesta käy ilmi Sopimuksen mukaisen sähkönsiirron keskeyttämisajankohta. Varoitus lähetetään Asiakkaalle vähintään kahta (2) viikkoa ennen sopimuksen mukaista sähkönsiirron keskeyttämistä.

EPA:lla on oikeus keskeyttää Sopimuksen mukainen sähkönsiirto varoituksessa määriteltynä ajankohtana. Keskeytystä ei kuitenkaan panna täytäntöön, mikäli EPA on saanut Asiakkaalta maksusuorituksen viivästyskorkeineen keskeyttämisajankohtaan mennessä ja Asiakas on toimittanut EPA:lle vähintään kolmen (3) kuukauden alueverkkolaskutusta vastaavan kohdassa 1.6 esitetyn pankkitakuun tai vähintään kolmen (3) kuukauden ennakkomaksun kahden (2) viikon kuluessa varoituksesta.

Pankkitakuumenettelystä luovutaan, mikäli Asiakas on suorittanut maksunsa seuraavan kahdentoista (12) kuukauden aikana ajallaan. EPA:lla on oikeus käyttää pankkitakuuta tai ennakkomaksua Asiakkaalta erääntyneiden saataviensa, kertyneiden viivästyskorkeiden ja kohtuullisten perimiskulujen kattamiseksi. Jos EPA käyttää pankkitakuuden tai ennakkomaksun tai osan siitä saataviensa kattamiseksi, EPA:lla on oikeus vaatia Asiakasta täydentämään pankkitakuuta tai ennakkomaksua alkuperäistä vastaavan summan määräiseksi, jos sopimussuhde edelleen jatkuu. EPA ei maksa pankkitakuulle tai ennakkomaksulle korkoa.

EPA:lla on lisäksi oikeus vaatia Asiakasta maksamaan laskutuskauden maksut etukäteen ennakkomaksuna, mikäli Asiakkaan maksusuoritukset ovat toistuvasti myöhässä laskun eräpäivästä tai mikäli Asiakkaalla on maksuhäiriömerkintöjä, Asiakas on joutunut yrityssaneeraukseen tai konkurssiin. Tällainen vaatimus voidaan tehdä enintään yhden (1) vuoden pituiselle jaksolle kerrallaan.

9. MAKSUJEN JA EHTOJEN TARKISTUKSET

9.1. Viranomaisten toimenpiteet

EPA:n kustannuksiin välittömästi ja olennaisesti vaikuttavat muutokset, joita ei ole voitu Sopimusta tehtäessä ottaa huomioon ja jotka eivät tule korvatuiksi kohdan 1 perusteella, otetaan huomioon maksuja lisäävänä tai vähentävänä tekijänä vaikutustensa mukaisesti. Tällaisia muutoksia ovat kansallisista tai eurooppalaisista lainsäädännöllisistä tai viranomaisten muista toimenpiteistä johtuvat verot, julkiset maksut ja velvoitteet ja muut edellä mainituista syistä johtuvat muutokset, jotka kohdistuvat tässä sopimuksessa tarkoitettuun sähkönsiirtoon.

9.2. Epäsuhteen poistaminen

Mikäli Sopijapuolista riippumattomat syyt johtavat Sopimuksen suoritusvelvollisuuksien ilmeiseen epäsuhteeseen, Sopijapuolet neuvottelevat maksujen tai muiden sopimusehtojen tarkistamisesta epäsuhteen poistamiseksi. Tällaisia syitä ovat taloudellisten tai kaupallisten olosuhteiden muutokset, lainsäädännössä tapahtuvat muutokset, viranomaisten toimenpiteet tai muut syyt, joita ei ole voitu ottaa kohtuudella huomioon Sopimusta tehtäessä.

10. VAHINGONKORVAUKSET

10.1. Yleiset edellytykset

Asiakkaan sähkölaitteiston on oltava EPA:n yleisten liittymisehtojen (ALE 2006) mukainen. Asiakas on oikeutettu vahingonkorvaukseen Asiakkaalle Suomessa syntyneistä henkilö- tai esinevahingoista jäljempänä mainituin edellytyksin, mikäli sähkön siirto ei ole Sopimuksen tai liittymissopimuksen mukaista. Asiakkaan oma vahingonkorvausvastuu on määritelty kohdassa 4.4.

10.2. Vahingonkorvaus Asiakkaalle

EPA on vahingonkorvausvastuussa Asiakkaalle EPA:n tai EPA:n alihankkijan lievää suuremmasta tuottamuksesta aiheutuvista esine- tai henkilövahingoista, jos vahinko on aiheutunut EPA:n yleisistä liittymisehdoista poikkeavista jännite- tai taajuusvaihteluista tai toistuvista keskeytyksistä. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Asiakkaan sähkölaitteisto ei ole liittymissopimuksen mukainen ja tämä on vaikuttanut vahingon aiheutumiseen tai Asiakkaan on muutoin voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä. EPA ei vastaa esinevahingoista, jotka syntyvät sähkönsiirron yksittäisestä keskeytymisestä eikä esinevahingoista, jotka johtuvat muiden omistamien sähköverkkojen aiheuttamista häiriöistä.

EPA ei vastaa, mikäli 4.3. kohdassa ei ole muuta määrätty, vahingon seurauksena saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta, tuotannon uudelleen käynnistämisen kustannuksista, keskeytysten johdosta syntyvistä siirtopalvelun korvaavien järjestelyjen kustannuksista, Asiakkaan asiakkaan laitteistovahingoista, Asiakkaalle tuomituista tai Asiakkaan maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan edellä kuvatun kaltaisista seurannaisvahingoista.

EPA:n kokonaisvastuu kaikista asiakkaille tapahtumisvuonna sattuneista tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on yhteensä enintään viisisataa tuhatta (500.000) euroa kalenterivuotta kohden. Vahinkotapahtumasta voi vaatia korvausta vain kyseisen vuoden osalta. Korvaukset maksetaan kultakin vuodelta seuraavan tammikuun aikana tai heti sen jälkeen, kun korvattavien vahinkojen vuotuinen kokonaismäärä on selvinnyt. Mikäli vahingonkorvausten vuotuinen kokonaismäärä ylittää viisisataa tuhatta (500.000) euroa, kaikkia korvauksia pienennetään korvausten määrän suhteessa alaspäin.

10.3. Vahingonkorvaus Asiakkaan asiakkaalle

EPA suorittaa Asiakkaalle kohdan 4.2 mukaisen vahinkotapahtuman yhteydessä Asiakkaan asiakkaalleen korvaamat vahingot, jos Asiakkaan korvausvelvollisuus perustuu pakottavaan lainsäädäntöön. Jos Asiakkaan asiakas on jakeluverkkoon liittynyt sähkönkäyttäjänä, sovelletaan kohdan 4.2 mukaisen vahinkotapahtuman yhteydessä vahinkojen korvausperusteena Energiateollisuus ry:n laatimia Sopimuksen tekohetkellä voimassaolevia verkkopalveluehtoja. Suurjännitteiseen jakeluverkkoon liittyneen Asiakkaan asiakkaalle ei korvata välillisiä vahinkoja. EPA:n korvausvelvoite ei koske sähkökatkosten vakiokorvauksia.

Tämän kohdan nojalla suoritettavan korvauksen edellytyksenä on, että korvattavan vahingon määrä Asiakasta ja vahinkotapahtumaa kohti on yli tuhat (1.000) euroa ja että Asiakas on ilmoittanut viipymättä ja kirjallisesti EPA:lle vahingon syntymisestä sekä sopinut ennen suoritusta korvauksen perusteesta ja määrästä EPA:n kanssa.

Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Asiakkaan tai Asiakkaan asiakkaan on voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä. Jos tässä kohdassa tarkoitettu vahinko on aiheutunut sellaiselle sähkön käyttäjälle, jonka sähkön siirrosta huolehtii muu kuin alueverkkoon suoraan liittynyt EPA:n Asiakas, noudatetaan soveltuvin osin tässä kohdassa edellä mainittuja periaatteita.

EPA:n kokonaisvastuu kaikista asiakkaille tapahtumisvuonna sattuneista tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on yhteensä enintään kaksisataa tuhatta (200.000) euroa kalenterivuotta kohden. Vahinkotapahtumasta voi vaatia korvausta vain kyseisen vuoden osalta. Korvaukset maksetaan kultakin vuodelta seuraavan tammikuun aikana tai heti sen jälkeen, kun tämän kohdan perusteella korvattavien vahinkojen vuotuinen kokonaismäärä on selvinnyt. Mikäli vahingonkorvausten vuotuinen kokonaismäärä ylittää kaksisataa tuhatta (200.000) euroa, kaikkia korvauksia pienennetään korvausten määrän suhteessa alaspäin. Korvaukset Asiakkaan asiakkaalle selvittää ja maksaa Asiakas.

10.4. Asiakkaan vahingonkorvausvelvollisuus

Asiakas vastaa EPA:lle Asiakkaan tai Asiakkaan alihankkijan lievää suuremmasta tuottamuksesta aiheuttamista esine- tai henkilövahingoista, jos vahinko on aiheutunut EPA:n suositukset ylittävistä jännite- ja taajuusvaihteluista. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli EPA:n on voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Asiakas ei vastaa vahingoista, jotka syntyvät sähkön siirron keskeytymisestä. Asiakas ei vastaa vahingon seurauksena saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta, tuotannon uudelleen käynnistämisen kustannuksista, keskeytysten johdosta syntyvistä siirtopalvelun korvaavien järjestelyjen kustannuksista, EPA:n Asiakkaan laitteistovahingoista, EPA:lle tuomituista tai EPA:n maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan edellä kuvatun kaltaisista seurannaisvahingoista. Asiakkaan kokonaisvastuu tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on enintään kaksisataatuhatta (200.000) euroa kalenterivuotta kohden.

10.5. Muu vastuu

EPA ei vastaa muista kuin kohdissa 4.2 ja 4.3 tarkoitetuista vahingoista. Asiakas ei vastaa muista kuin kohdassa 4.4 tarkoitetuista vahingoista.

11. YLIVOIMAINEN ESTE

EPA:lla on oikeus ylivoimaisen esteen (force majeure) sattuessa rajoittaa Asiakkaan sähkön siirtoa tai keskeyttää se kokonaan. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sellainen tapahtuma, jota EPA ei ole voinut estää kohtuullista huolellisuutta noudattaen ja joka tekee EPA:n Sopimuksen mukaisen sähkön siirron mahdottomaksi tai vaikeuttaa sitä olennaisesti tai tekee sen taloudellisesti tai muuten kohtuuttomaksi.

Ylivoimaisia esteitä ovat sota, sisäiset levottomuudet, ilkeävalta, sabotaasi, räjähdys, tulipalo, tulva, rajumyrsky tai muu poikkeuksellinen sääolosuhde, yleinen liikenteen keskeytyminen, lakko tai avainryhmän työnseisaus, työnantajajärjestön määräämä työsulku, viranomaisten toimenpide, tuotantokapasiteetin riittämättömyys tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen syy. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan myös edellä mainituista syistä johtuva voimantuotannon keskeytyminen sekä sellainen

voimantuotanto- tai siirtojärjestelmän vaurioituminen, johon eurooppalaisissa sähköjärjestelmissä yleisesti sovellettavilla periaatteilla ei ole voitu kohtuudella varautua. Ylivoimaisen esteen ilmaantumisesta samoin kuin sen poistumisesta EPA ilmoittaa viivytyksettä Asiakkaalle.